

Östersunds tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 708
831 28 Östersund

Datum: 2026-08-04
SMHI Dnr: 2026/1364/6.3.1
Er referens: M 1597-26

mmd.ostersund@dom.se

Yttrande över Kungörelse - ansökan om tillstånd enligt 11 kap. 19 § miljöbalken till utrivning av en regleringsdamm i utloppet av Stömnesjön i Delsbo

SMHI har tagit del av rubricerad kungörelse och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs verksamhetsområde hydrologi (enbart ytvatten).

Utrivning av damm innebär i allmänhet en minskande magasinering och därmed mindre möjlighet att dämpa höga flöden. Gällande Stömnesjön står det i miljökonsekvensbeskrivningen att dammluckorna vid dammläget mestadels står öppna och vattnet är strömmande, samtidigt framkommer i samrådsredogörelsen att viss reglering har skett ("Det har varit många som har reglerat luckorna upp och ned i omgångar"). De delvis motsägande uppgifterna gör det svårt att avgöra i vilken grad regleringen påverkat sjöns nivå fram till idag och hur stor förändring som kan väntas vid utrivning. SMHI instämmer dock i att ersätta dammkonstruktioner behöver åtgärdas för att förhindra skador och olyckor.

I Tabell 1 i miljökonsekvensbeskrivningen presenteras karakteristiska flöden med hänvisning till SMHI. Det saknas en referens till uppgifterna och framgår inte vilket år de tagits fram. SMHI rekommenderar att karakteristiska flöden tas fram i anslutning till att de ska användas då både beräkningsunderlag och metoder uppdateras kontinuerligt.

I kapitel 7 i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs att höjden på bottennivån i utloppet efter restaurering har anpassats för att åstadkomma en "naturlig och historiskt riktig vattennivå" i sjön. SMHI hade gärna sett en tydligare redogörelse av underlagen som denna nivå baseras på och vilka förhållanden som den antas representera. Vidare i kapitel 7 presenteras beräknade vattennivåer i Stömnesjön efter planerad åtgärd. Även här hade det varit önskvärt med utförligare redovisning av hur värdena har tagits fram.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Med hänsyn till ovanstående oklarheter gör SMHI ingen bedömning av rimligheten i presenterade nivåer för sjön efter planerade åtgärder eller slutsatser som dras därav.

SMHI vill dock uppmärksamma att pågående klimatförändringar kan innebära att flödesmönster i framtiden blir annorlunda än i dagens förhållanden och jämfört med vad som observerats historiskt. Såväl låg- som medel- och högflöden kan komma att förändras, liksom avdunstning och andra variabler med påverkan på sjöns nivå. Därmed blir det vanskligt att dra för långtgående slutsatser om framtida tillrinningar, nivåer och utflöden bara baserat på historiska förhållanden. SMHI hade gärna sett att miljökonsekvensbeskrivningen innehöll en analys av vad de planerade åtgärderna i Stömnesjön kan innebära för nivåerna i sjön och förhållandena nedströms i ett framtida klimat. För mer information om klimatförändringar och uppgifter för Delångersåns område, hänvisar SMHI till Klimatscenariotjänsten:

- <https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenariotjansten/klimatscenariotjansten>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till:

- <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-korttidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs webbplats:

- <https://www.smhi.se/klimat>

Ställföreträdande avdelningschef Lena Lindström har beslutat i detta ärende som beretts av Linnéa Gimbergson.

För SMHI

Lena Lindström
Ställföreträdande chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda